

[Christmas Møller.]

sagde den højtærede Minister, at det maatte jo dog være klart, at den Betragtning, at hvad man ikke kunde blive enig om, lod man ligge, var en politisk Betragtning, der gjaldt fra 1920—24, men den gjaldt ikke under de nu ændrede Forhold. Maa jeg dertil nu for det første sige, at den gjaldt heller ikke stærkt for Venstre fra 1920—24, idet Venstre gennemførte Statsgrundskylden ved Loven af 7. August 1922. Endvidere vil jeg fremhæve, at det er Venstreblade, der med Styrke har sat ind for, at hvad man ikke kunde blive enig om, skulde man lade ligge. Nu har vi altsaa Ministerens Ord for, at man ser saaledes paa den politiske Situation, at Venstre ikke, som vi har været inde paa, vil ind i en Blokpolitik, ikke ind i nogen Fasthed, men vil tage Støtten, hvor Støtten er at faa, saaledes som det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen har skrevet i „Roskilde Dagblad“ for i Gaar Onsdag, at da de Konservative vender sig stærkt mod Valgloven, er der ikke andet dertil at sige, end at saa maa der gøres et Forsøg paa at ændre Valgloven udenom Konservatismen. Det Standpunkt kan Venstre jo indtage, det har det fuldkomne Ret til; men saa tror jeg ogsaa, det staar fast for alle, hvorfra Uro og Usikkerhedsmomentet i den politiske Situation stammer. Ingen kan efter dette være i Tvivl om, hvorfra Uroen og Usikkerheden stammer.

Naar saa den højtærede Minister taler om Fremsættelsen af de konservative Toldlovsforslag og sammenligner Valglovsforslaget dermed, skal jeg svare, at den højtærede Handelsminister ikke opfattede Fremsættelse af de konservative Toldlovsforslag som en uvenlig Handling. Det ærede Medlem Hr. Elgaard sagde, at det skulde man heller ikke opfatte dette Forslag som. Jeg tror alligevel, han vil indrømme mig, at saadan just straalende Venlighed omkring sig gør dette Lovforslag ikke. Man kan efter min Opfattelse ikke sammenligne Fremsættelse af de konservative Toldlovsforslag med Fremsættelsen af dette Lovforslag. Skal vi tro, hvad der staar i Venstres Presse, spillede Toldspørgsmaalet jo en saa overmægtig Rolle under Agitationen inden Valget den 2. December; at Forslag herom fremsattes af mit Parti var da naturligt. Selve det at lægge sine Programpunkter frem til Afgørelse for Rigsdagen, er noget ganske andet, helt principielt forskelligt fra, hvad der her gøres fra Ministeriets Side. Jeg kan kun konstatere, hvad jeg allerede konstaterede overfor den højtærede Statsminister ved den Forhandling, der fandt Sted paa

Finanslovbehandlingens sidste Dag, at man fra Ministeriets Side vil, ud fra det Neergaardske Princip, tage Støtten, hvor Støtten er at faa. Man vil arbejde ganske, som man har Lyst til, man vil ikke ind i den Fasthed i de politiske Forhold, som vi lige siden Valget og længe inden det har tilbudt. Dette konstaterer jeg som et af de Resultater, der er kommet af denne Debat.

Den højtærede Minister siger, at naar Forholdet laa saaledes, at Forholdstalsvalgmaaden stred mod Folkeinteressen, mon da de Folk, der holdt paa den, ikke var at faa i Tale? Det var udtrykt helt i Almindelighed. Hvis man erkender, at Forholdstalsvalgmaaden strider mod Folkeinteressen, er det ganske ligé til, at da maa man have en anden Mening om den.

Jeg vil i denne Forbindelse stille et Spørgsmaal til den højtærede Minister og ogsaa til det ærede Medlem Hr. Elgaard, der i Slutningen af sit andet Indlæg gjorde opmærksom paa, at han ikke var absolut imod, at man, naar man havde prøvet Forholdstalsvalgmaaden et Stykke Tid, maaske skulde stræbe hen imod Enkeltmandskredse. Jeg vil i den Anledning gerne gøre opmærksom paa, hvordan Folketinget saa ud, hvad vi har været inde paa tidligere, fra 1910—13. Venstre havde da 117 000 Stemmer og fik 57 Mandater, de konservative 65 000 Stemmer og 13 Mandater, de Radikale 65 000 Stemmer og 20 Mandater, hvis man tager Løsgængerne med, og endelig fik Socialdemokraterne for 99 000 Stemmer 24 Mandater.

Nu spørger jeg, om man virkelig tror, at i Dag efter et Valg med tilsvarende Stemmetal en Regering hvilende paa Halvdelen af Folketingsmedlemmernes Antal og kun havende en Trediedel af Landets Befolkning bag sig vilde blive en stærk Regering, en fast Regering. Det er min faste Overbevisning, at en Venstregering med et tilsvarende Forhold som 117 000 for sig, 130 000 Konservative og Radikale og 99 000 Socialdemokrater imod sig vilde blive en svag Regering, fordi man med overordentlig Styrke ved hver eneste principiel Sag kunde pege paa: denne Regering har et stort Flertal i Folket imod sig, naar den vil løse en Sag paa Venstres Standpunkt alene.

Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger om det Spørgsmaal, om dette Lovforslag er grundlovsstridigt. Nu tror jeg ikke, man har Lov til, saaledes som den højtærede Minister gjorde det, at sige, at jeg paastod, at det var grundlovsstridigt. Jeg rejste det Spørgsmaal: Er det grundlovsstridigt, eller maaske skal jeg kalde det